

Voetbal

Hans Kemna

FOTO Jachem Jurgens

Wat is Discordia toch nog steeds, gelukkig, een verrassend en origineel gezelschap, op zijn minst gezegd. Je kunt ook zeggen 'weerbarstig, artistiek, nieuwe wegen inslaand gezelschap', blablabla, maar één ding is zeker, als je er een etiket op plakt (en dat wil Nederland toch altijd), dan is het allemaal juist en waar.

Nu weer, met de voorstelling *OVER DE KUNST*, die in De Toneelschuur in Haarlem de aftrap kreeg, na één voorstelling in Rotterdam stond en daarna een kleine week in Frascati te zien was. Weer was ik weer volkomen verrast en ondersteboven van wat die mensen daar deden.

Nu is het alweer afgelopen, later volgt misschien nog eens een reprise, dat weet je nooit zeker.

Kester Freriks gaf het meteen in de kop van zijn kritiek in *NRC HANDELSBLAD* heel juist weer: 'Een fascinerende poging tot toneelspelen.' Of het dat nou was weet ik niet helemaal zeker, maar een fascinerend geheel was het wel.

Ik zou zeggen: *KUNST* met allemaal hoofdletters.

Wat is er dan zo fantastisch aan? Nou, leg dat maar eens uit. Is het het decor (eerder een scenografie, zoals Jan Versweyveld placht te zeggen) van planken als omlijsting tegen de muren en planken op de speelvloer? De rijke, over elkaar heen gedragen kostuums (soms schitterend, soms belachelijk en allemaal uit eigen stock)? Zijn het die trouwe op elkaar ingespeelde acteurs, die alles tot op de seconde van elkaar aanvoelen en op elkaar inspelen? Elke avond is anders, is mij medegegeeld. Nooit beter of slechter; anders. Is het het oerkomische talent van Jorn Heijdenrijk die mij altijd ontroert, de manier waarop-ie voortdurend zijn schoenen aan- en uitdoet? Een simpel dagelijks gebaar, maar hoe hij het doet... Hoe kan een acteur zijn schoenen ontroerend aan- en uitdoen? Hij flikt het. Of hij laat zich omtoveren tot een heus Italiaans beeldhouwwerk door vloeibare klei over zich heen te laten gieten in een heel grote teil – en een waar kunstwerk wordt hij ook nog.

Een beeldschone satyr op een fontein op het Piazza Navone. Ongelooflijk.

De kleine, simpele maar o zo belangrijke toneelconflicties die onderling worden uitgespeeld tussen de onbetwiste leider van de 'zaak' Jan Joris Lamers met zijn medespelers Annet Kouwenhoven, de rots in de branding, en Miranda Prein. De twee dames in de 'ladder-act': slapstick op hoog niveau.

Wat zou ik toch graag ooit mevrouw Kouwenhoven hebben weggekocht om haar grote klassieke rollen te laten spelen bij andere regisseurs, maar nee, zij bleef en blijft trouw aan haar zelfverkozen taak, alleen bij Discordia.

Het toeval wilde dat een van de trouwe medewerkers van Discordia mij voor de voorstelling aan een mooi meisje voorstelde, Sophie, vierdejaars student aan de opleiding tot docent drama, die met haar vriendje op aanraden van deze medewerker Discordia bezocht. En terecht.

Met haar kwam een uiterst aantrekkelijk vriendje mee, die ik ook leerde kennen en van wie ik voetstoots aannam dat hij ook in de 'toneelschoolwereld en aanverwante zaken' zou zitten. De wereld van schmink en klatergoud. Over beroepsgedeformeerde fixatie gesproken... Op mijn vraag wat hij dan wel deed, was het simpele antwoord: 'Ik voetbal.'

'O,' riep ik geestig en gevat en vooral flauw, 'bij ADO Den Haag zeker, in het veertiende jeugdelftal?'

Ik, die werkelijk niks van voetbal weet.

'Nee,' antwoordde hij, 'bij Ajax.'

'O,' zei ik inmiddels wat getemperd, verbouwereerd en zeer onder de indruk, 'in welk elftal?' Hij stak met een liefdevol en uiterst trots gebaar zijn wijsvinger op: het eerste.

Prompt viel ik totaal stil, hier was een wonder aan de hand: een stervoetballer, Talent van het Jaar (want ik heb hem bij thuiskomst meteen gegoogled), die naar een voorstelling van Discordia gaat!

Op YouTube talloze video's bekeken van zijn briljante doelpunten. Van nu af aan toch alle sportpagina's lezen.

'Tja,' zei hij me deemoedig, 'mijn meisje moet zoveel voetbaldingen met mij samen doen, ik dacht, nu ga ik eens met haar naar zo'n toneelstukje in zo'n theaterje.' (Zijn woorden!)

Ik riep nog dat zij dan niet het allermakkelijkste toneelstukje had uitgekozen voor iemand die totaal geen ervaring heeft met toneelstukken zien. 'Nee, ik kom uit een heel klein dorpje vlakbij Sint Niklaas in België, Tielrode, waar nauwelijks kunst te zien is en niks te beleven valt.'

Tijdens de voorstelling bleef ik naar hem gluren – hij zat naast me – hoe hij zou reageren, maar hij keek stoïcijns en welwillend naar het gebeuren. Lichte glimlach om de mondhoeken. Prachtige bovenbenen en handen en dat alles gekleed in zijn sponsor en toevallig ook mijn lievelingsmerk Adidas.

Verlegen bekende hij me na afloop, met een verontschuldiging lachje, dat hij het maar een wonderlijk beroep vond, toneel en zeker toneelspelen. Dat hij er wel met plezier naar had gekeken, maar er toch heel weinig van had begrepen. Maar erg vond hij dat niet, stelde hij me gerust, aan zijn muntthee nippend.

Ik zei dat ik vond dat er niet zo heel veel verschil zat tussen toneelspelen en voetbal spelen en daarover zou hij, beloofde hij, gaan nadenken.

Het zou toch geweldig zijn als deze zelfde Sophie mij een keer zou meenemen om hem in een Ajax-wedstrijd te zien, op de Arena VIP-ere-tribune, waar zij ongetwijfeld recht op heeft? Om eens te zien hoe ik dat ervaar, een heuse voetbalwedstrijd. *A dream, the impossible dream?*

De volgende dag bekende een oudere respectabele acteur, die natuurlijk van de komst van de mooie jonge Ster op de hoogte was gebracht, dat hij een dag van zijn leven had willen geven om naast hem te hebben mogen zitten. Maar ja, dat is alleen aan de uitverkorenen, Ajax en Discordia, kan het nog mooier?